

Jurisprudentie

Jurisprudentieoverzicht

Mr. E.M.A. van Amersfoort*

September 2016

Rekening en verantwoording bij boedelvolmacht

Hof Den Haag 20 september 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:3496

De erfgenamen A c.s. hebben aan erfgenaam X een volmacht verleend hen te vertegenwoordigen bij de afwikkeling van de nalatenschap. Onder meer is in geschil of X aan A c.s. rekening en verantwoording moet afleggen over de afwikkeling van de nalatenschap.

Het hof oordeelt dat X als gevolmachtigde in beginsel aan A c.s. verslag moet doen van haar bevindingen en van dat wat zij in het kader van de afwikkeling van de nalatenschap heeft ondernomen. Wat deze plicht precies inhoudt, hangt af van de aard van de rechtsverhouding en de omstandigheden van het geval. Het afleggen van rekening en verantwoording houdt in dit geval in dat X inzicht moet geven in de inkomsten en uitgaven op de rekening(en) van de erflater met een behoorlijke verantwoording. Dit moet schriftelijk gebeuren. Verder moet de rekening overzichtelijk en behoorlijk gespecificeerd zijn, eventueel voorzien van bescheiden c.q. rekeningafschriften.

Toepasselijk recht erfopvolging

Hof Den Haag 20 september 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:3754

A overlijdt in Portugal. Zijn echtgenote B is benoemd tot enig erfgenaam. In geschil is onder meer of Nederlands of Portugees recht van toepassing is op vererving van de nalatenschap met het oog op de aard en de omvang van de legitieme portie van X c.s. Het in Portu-

gal opgemaakte testament bevat de volgende zin: 'And he concludes his will, declaring that his personal law, which is the Dutch law, gives him the capacity to dispose his goods.' B meent dat A hiermee een rechtskeuze voor Nederlands recht heeft uitgebracht. Het hof overweegt dat het Portugees erfrecht geen rechtskeuze kent en dat het de vraag is of het Portugees IPR een naar Nederlands recht geldige rechtskeuze erkent. Bovendien wordt deze zin op grond van het Nederlandse IPR niet aangemerkt als een rechtsgeldige rechtskeuze (art. 5 lid 2 Haags Erfrechtverdrag 1989). Er is geen sprake van een uitdrukkelijke verklaring waarbij het Nederlandse recht wordt aangewezen. Uitleg van de aangehaalde zin leidt niet tot een ander oordeel (art. 4:46 Burgerlijk Wetboek (BW)). In Portugees testamenten is het opnemen van een dergelijke zin gebruikelijk. Deze zin moet worden uitgelegd als de constatering dat A bevoegd was over zijn vermogen te beschikken. Het eerdere Nederlandse testament van A, dat is herroepen door dit Portugees testament, bevatte wel een uitdrukkelijke rechtskeuze voor Nederlands recht. A heeft een nieuw testament gemaakt om de afwikkeling van de nalatenschap in Portugal te vereenvoudigen. Onder deze omstandigheden kan niet worden aangenomen dat A de bedoeling had een rechtskeuze voor Nederlands recht uit te brengen of deze zin zo had opgevat.

Het hof oordeelt dat ook op grond van de objectieve verwijzingsregels Portugees recht van toepassing is (art. 3 lid 2 Haags Erfrechtverdrag 1989). Erflater had gedurende meer dan vijf jaar zijn gewone verblijfplaats in Portugal. Hij is in Portugal getrouwd en had daar een huis en een baan. Dat A zijn Nederlandse nationaliteit en inschrijving in de Nederlandse Basisregistratie Personen behield, belasting betaalde in Nederland, medische behandeling onderging in Nederland en zijn kinderen daar met regelmaat bezocht, zijn niet dusdanig uitzonderlijke omstandigheden dat een kennelijk nauwere band met Nederland moet worden aangenomen en

* Rubriek verzorgd door Netwerk Notarissen onder verantwoordelijkheid van de hoofdredactie.

waardoor dus Nederlands recht van toepassing is (art. 3 lid 2 Haags Erfrechtverdrag 1989). Het aanhouden van banden met Nederland betekent niet dat A het centrum van zijn bestaan niet naar Portugal heeft verplaatst.

Bezitters van de nalatenschap te goeder trouw?

Hof Den Haag 27 september 2016, ECLI:NL:GHDHA:2016:3434

Vast staat dat kind C enig erfgenaam is van A. In geschil is de vraag of X c.s. (de zus en broers van A) zich na het overlijden van A te goeder trouw mochten beschouwen als erfgenamen. Dit is van belang voor de vraag of X c.s. verantwoordingsplicht hebben over het gevoerde beheer van de nalatenschap.

Het hof overweegt dat een verplichting tot het doen van rekening en verantwoording wordt aangenomen als tussen partijen een rechtsverhouding bestaat of heeft bestaan op grond waarvan de een jegens de ander verplicht is om zich omtrent de behoorlijkheid van enig vermogensrechtelijk beleid te verantwoorden. Volgens het hof waren X c.s. op het moment van overlijden van A geen bezitter te goeder trouw van de nalatenschap. X c.s. wisten dat A samenwoonde met B en dat zij in verwachting was. A heeft dit zelf aan een van hen verteld. Verder zijn X c.s. door de advocaat van B op de hoogte gesteld van de geboorte van C en de (erfrechtelijke) rechtsgevolgen daarvan. Hieruit volgt dat X c.s. bezit van de nalatenschap hebben genomen met de wetenschap dat C enig erfgenaam is. Zij moesten weten dat zij voor C het beheer voerden over de nalatenschap, zodat zij gehouden waren op deugdelijke wijze rekening en verantwoording af te leggen over het gevoerde beheer. Het hof oordeelt dat X c.s. B (als wettelijk vertegenwoordiger van C) moeten informeren over de omvang van de nalatenschap en dat zij rekening en verantwoording moeten afleggen over het gevoerde beheer.

Oktober 2016

Loon van ontslagen executeur

Hof Arnhem-Leeuwarden 4 oktober 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:7938

Dit geschil ziet onder meer op de vraag of executeur X recht heeft op loon nu zij door de kantonrechter is ontslagen als executeur. Het ontslag is het gevolg van het niet op adequate wijze bestieren van de nalatenschap, het niet opmaken van een boedelbeschrijving en het niet verstrekken van informatie aan de mogelijke erfgenamen. X meent dat zij op grond van het testament recht heeft op wettelijk loon, omdat artikel 4:144 lid 2 BW geen voorwaarden stelt aan de wijze van taakvervulling en zij bovendien geen ervaring had.

Het hof oordeelt dat vaststaat dat X tekortgeschoten is in haar werkzaamheden als executeur. Als gevolg daarvan heeft zij geen recht op een vergoeding. Het gebrek aan ervaring leidt niet tot een ander oordeel, omdat X op geen enkele manier inzicht heeft gegeven in de door haar gedane inspanningen.

Overgangsrecht inzake opeisbaarheid legitieme porties

Rb. Den Haag 5 oktober 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:12968

In 1995 heeft A in zijn testament kind X en partner B benoemd tot zijn erfgenamen. Verder heeft hij aan B en de kinderen Y c.s. stukken grond gelegateerd. Deze legaten zijn direct opeisbaar. Y c.s. hebben een aanvullend beroep op hun legitieme portie gedaan. De partijen hebben een vaststellingsovereenkomst gesloten over onder meer de omvang van de legitieme porties van Y c.s. In geschil is of de legitieme porties van Y c.s. opeisbaar zijn ex artikel 129 lid 2 Overgangswet nieuw Burgerlijk Wetboek (OnBW).

Op grond van artikel 129 lid 1 OnBW zijn de legitieme porties van Y c.s. in beginsel, voor zover deze ten laste van B komen, opeisbaar na haar overlijden. Deze bepaling strekt ertoe het 'ongestoord voortleven' van de langstlevende partner te waarborgen. In artikel 129 lid 2 OnBW staat echter dat deze bepaling buiten toepassing blijft als uit de uiterste wilsbeschikking van A anders valt af te leiden. De rechtbank oordeelt dat A dit 'ongestoord voortleven' van B kennelijk niet heeft beoogd, nu alle legaten direct opeisbaar zijn en direct kunnen worden afgerekend. Juist dat direct afrekenen is in het algemeen de reden dat de langstlevende partner niet ongestoord kan voortleven. De verwijzing van B naar de inhoud van de samenlevingsovereenkomst doet daaraan niet af, omdat de inhoud van het testament doorslaggevend is. Ook het betoog dat de legaten direct opeisbaar zijn als compensatie voor de onterving van Y c.s., hetgeen erop wijst dat de legitieme porties niet direct opeisbaar zijn, stuit hierop af. Dit betekent dat artikel 129 lid 2 OnBW van toepassing is en de legitieme porties opeisbaar zijn.

Ontslag executeur

Hof Arnhem-Leeuwarden 6 oktober 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:8011

De erfgenamen A c.s. hebben onder meer verzocht X te ontslaan als executeur en hem tijdens het onderzoek naar de gewichtige redenen hiertoe met onmiddellijke ingang te schorsen (art. 4:149 BW).

Het hof overweegt dat de taak van de executeur eindigt wanneer hij zijn werkzaamheden heeft voltooid en de kantonrechter hem ontslag verleent. Tijdens de mondelinge behandeling in hoger beroep is naar voren gekomen dat X zijn werkzaamheden al heeft voltooid, zodat A c.s. geen belang hebben bij hun verzoek tot ontslag van X. Hij heeft alle schulden van de nalatenschap voldaan. Verder heeft hij voldaan aan de verplichting een boedelbeschrijving op te maken door het opstellen van de aangifte erfbelasting, waarin de goederen en schulden zijn vermeld die tot de nalatenschap behoren. Dat A c.s. het niet op alle onderdelen met de boedelbeschrijving eens zijn, betekent niet dat er geen boedelbeschrijving is gemaakt. Het hof verworpt het hoger beroep.

Vaststellingsovereenkomst over verzwegen vermogen uit nalatenschap

Hof Arnhem-Leeuwarden 18 oktober 2016 (kort geding), ECLI:NL:GHARL:2016:8298

Zoon X en weduwe Y zijn ieder gerechtigd tot de helft van de nalatenschap. Y heeft bij de verdeling van de nalatenschap in 2003 twee buitenlandse bankrekeningen verzwegen. Het verzwegen saldo bedroeg ongeveer € 480.000. Nadat X dit ontdekte, hebben X en Y in 2005 een overeenkomst gesloten waarbij X € 170.000 heeft gekregen. Thans vordert X de betaling van de resterende € 310.000, omdat Y haar aandeel in de twee buitenlandse bankrekeningen heeft verbeurd ex artikel 4:1110 BW (oud).

Het hof overweegt dat niet in geschil is dat Y haar aandeel in de verzwegen bankrekeningen heeft verbeurd ex artikel 4:1110 BW (oud). De partijen hebben in 2005 ervoor gekozen om in onderling overleg het verzwegen vermogen te verdelen. Hierbij heeft X een verklaring getekend waarin staat dat hij geen vorderingen meer heeft op Y. Het hof meent dat deze verklaring volgens de Haviltex-maatstaf kan worden aangemerkt als een vaststellingsovereenkomst. Met deze verklaring en het in ontvangst nemen van € 170.000 heeft X het vertrouwen bij Y gewekt dat de nalatenschap definitief afgewikkeld zou zijn (vergelijk art. 7:900 jo. art. 7:901 lid 3 BW).

Volgens het hof is deze vaststellingsovereenkomst niet nietig wegens strijd met de goede zeden of de openbare orde (art. 3:40 lid 1 jo. art. 7:902 BW). Beide partijen wisten dat zij bezig waren verborgen gehouden vermogen als erfgenamen onderling te verdelen. Het staat partijen vrij om hiervoor een overeenkomst te sluiten ter voorkoming en/of ter beëindiging van een onzekerheid of geschil. Het feit dat de fiscus destijds niet op de hoogte van dit vermogen was, doet daar niet aan af, omdat de overeenkomst niet was bedoeld om de fiscus te benadelen.

Tot slot oordeelt het hof dat Y bevoegd was om de vaststellingsovereenkomst te sluiten. Doordat Y haar aandeel in het verzwegen vermogen heeft verbeurd, is dit vermogen weliswaar direct in het vermogen van X gevloeid, maar voor het sluiten van de vaststellingsovereenkomst en/of de betaling van het geldbedrag is niet vereist dat Y ook beschikkingsbevoegd was.

Vordering tot het te gelde maken van tot nalatenschap behorende woning

Rb. Limburg 21 oktober 2016 (kort geding), ECLI:NL:RBLIM:2016:9211

A en B zijn ieder erfgenaam voor de helft. A vordert in kort geding een machtiging tot het te gelde maken van de tot de nalatenschap behorende woning. De machtiging tot het te gelde maken van de woning kan ex artikel 3:174 BW worden verleend om een voor rekening van de nalatenschap komende schuld te voldoen of om een andere gewichtige reden. Het bestaan van de hypothecaire schuld vormt in dit geval geen grond om de machtiging te verlenen, omdat B onweersproken heeft gesteld dat zij wel degelijk zorg draagt voor het betalen van de

aflossingen en/of hypotheekrenten. De vrees voor een executoriale verkoop lijkt niet gerechtvaardigd. De omstandigheid dat B niet meewerkt aan de verdeling van de nalatenschap is geen gewichtige reden als bedoeld in artikel 3:174 BW. Bovendien is volgens de voorzieningenrechter onvoldoende aannemelijk dat B niet mee wil werken aan de verkoop van de woning, ondanks dat B zich op het standpunt stelt dat de woning op dit moment onverkoopbaar is wegens scheurvorming. Tot slot oordeelt de voorzieningenrechter dat ook geen sprake is van financiële benadeling door het risico op waardedaling van de woning als gevolg van achterstallig onderhoud. B heeft onweersproken gesteld dat zij zorg draagt voor het onderhoud van de woning en herstelwerkzaamheden laat verrichten als dit nodig is.

November 2016

Tekortkoming testamentair bewindvoerder

Rb. Den Haag 9 november 2016, ECLI:NL:RBDHA:2016:13426

X is vanaf 1997 benoemd tot (opvolgend) testamentair bewindvoerder en voerde onder meer het bewind over het erfdeel van A. Op grond van het testament kreeg A vier keer per jaar een bedrag uitgekeerd. In 2003 is de laatste vruchtgebruiker in de nalatenschap overleden en is het testamentair bewind geëindigd. X heeft vanwege een gerechtelijke procedure tussen de erfgenamen het beheer over de nalatenschap behouden. Op verzoek van A heeft hij de periodieke uitkeringen voortgezet. A is ondertussen overleden. Zijn echtgenote B verwijt X in dit geschil dat hij tekortgeschoten is in de uitvoering van het testamentaire bewind tussen 1997 en 2003 en in de verplichtingen die hij na het eindigen van het bewind op zich heeft genomen jegens A.

De rechtbank oordeelt dat X niet tekortgeschoten is in zijn werkzaamheden gedurende het testamentair bewind. B heeft niet duidelijk aangegeven waaruit de tekortkomingen bestaan. Bovendien heeft X jaarlijks rekening en verantwoording afgelegd over zijn werkzaamheden. A heeft nooit vragen gesteld over het gevoerde bewind en heeft ingestemd met de aan hem uitgekeerde bedragen.

Bij de beoordeling of X verwijtbaar heeft gehandeld ten aanzien van A na het eindigen van het testamentair bewind in 2003, zijn de bepalingen in het testament niet van toepassing. Dit is alleen het geval als de partijen zich tegenover elkaar hebben gedragen alsof het testament onverkort van toepassing is gebleven. Dit was volgens de rechtbank niet het geval. Omdat in 2003 de werkzaamheden van X in de nalatenschap zijn geëindigd en X en A na die tijd afspraken hebben gemaakt over het beheer van het aan A toekomende erfdeel, is volgens de rechtbank een overeenkomst van opdracht tot stand gekomen. Welke rechten en plichten voortvloeien uit deze overeenkomst, moet worden beoordeeld aan de hand van afdeling 7.7.1 BW en de partijafspraken.

Verdeling nalatenschap door rechtbank

Rb. Amsterdam 16 november 2016, ECLI:NL:RBAMS:2016:7392

X vordert verdeling van de nalatenschap, maar heeft daarbij niet alle erfgenamen gedaagd. De rechtbank oordeelt dat een door de rechtbank vast te stellen verdeling alleen kan worden geëffectueerd met medewerking van alle deelgenoten. Een beslissing over de omvang van de nalatenschap en de verdeling daarvan moet jegens alle betrokkenen in gelijke zin luiden. Bovendien kan alleen als alle deelgenoten in het geding zijn betrokken op verantwoorde wijze een oordeel worden gevormd over de omvang van de nalatenschap. Het is niet voldoende dat de andere erfgenamen zich kennelijk ‘aan de zijde van X scharen’. X wordt opgedragen alle erfgenamen in het geding te roepen (art. 118 Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering (Rv)).

Executoriaal derdenbeslag ten laste van erfgenaam

Rb. Amsterdam 17 november 2016 (kort geding), ECLI:NL:RBAMS:2016:7760

X is enig erfgenaam en heeft de nalatenschap beneficiair aanvaard. De bank heeft voor een restvordering met de grosse van een hypotheekakte executoriaal derdenbeslag gelegd ten laste van X. X vordert in kort geding beëindiging van het derdenbeslag, omdat de bank in strijd handelt met artikel 4:223 BW, waarin is bepaald dat een schuldeiser gedurende de vereffening zijn vordering alleen op goederen van de nalatenschap kan verhalen.

De voorzieningenrechter overweegt dat – hoewel dit niet is uitgesloten – vooralsnog niet voldoende aanneemelijk is geworden dat X zich voor de beneficiaire aanvaarding al ondubbelzinnig en zonder voorbehoud als zuiver aanvaard hebbende erfgenaam heeft gedragen, als gevolg waarvan de restschuld op haar als erfgenaam kan worden verhaald. Dit kan later blijken uit de rekening en verantwoording (art. 4:218 BW). Ook is niet aanneemelijk dat de beneficiaire aanvaarding een schijnhandeling was of misbruik van recht oplevert jegens de bank. Onvoldoende is de omstandigheid dat X privé-uitgaven heeft bekostigd met nalatenschapsgeld en dat de vereffening op zich laat wachten, waarmee X overigens wel bezig is.

De bank kan zich slechts onder bijzondere omstandigheden verhalen op het privévermogen van X en alleen voor de waarde van dat wat X aan de nalatenschap heeft onttrokken (art. 4:184 lid 2 en 3 BW). Artikel 4:223 lid 1 BW is hierbij van overeenkomstige toepassing verklaard. Vast staat dat het bedrag dat X voor privé-uitgaven uit de nalatenschap heeft onttrokken hoger is dan de vordering van de bank, zodat X op grond van artikel 4:184 lid 2 sub c BW privé aansprakelijk is voor de vordering van de bank.

Volgens de voorzieningenrechter levert de grosse van de hypotheekakte in dit geval niet zonder meer een executoriale titel op. De aansprakelijkheid is gegrond op artikel 4:184 lid 2 sub c BW en niet op tekortkomingen uit hoofde van de hypothecaire geldleningen. In kort geding is niet voldoende aanneemelijk geworden dat X de nala-

tenschap zuiver heeft aanvaard. Het is mogelijk dat X de nalatenschap wel zuiver heeft aanvaard, maar hiervoor is nader onderzoek vereist naar de feiten. Een kort geding leent zich hier niet voor. Dit betekent dat de grosse van de hypotheekakte *mogelijk* een executoriale titel oplevert jegens X. De bank kan haar vordering (restschuld) echter niet meer als separatist uitwinnen. De positie van de bank moet eerst worden vastgesteld in de vereffening, omdat er nog twee schuldeisers zijn. Dit betekent dat de grosse van de hypotheekakte jegens X ten uitvoer kan worden gelegd, maar dat de executoriale beslagen niet te gelde gemaakt kunnen worden voordat de vereffening heeft plaatsgevonden. Dan is duidelijk welke opbrengst aan de schuldeisers toekomt en welke aanspraken zij op het privévermogen van X hebben. De voorzieningenrechter besluit de executie op te schorten totdat de vereffening heeft plaatsgevonden en de uitdelingslijst verbindend is geworden (art. 4:220 BW).

December 2016

Vordering tot opname van een legaat in testament

Rb. Den Haag 1 december 2016 (kort geding), ECLI:NL:RBDHA:2016:14624

In het echtscheidingsconvenant van A en B is afgesproken dat A zijn woning aan B zal verhuren. Verder is vastgelegd dat A een bedrag van € 100.000 aan B legateert. Dit bedrag kan B verrekenen met de verschuldigde huurtermijnen. A heeft in 2016 zijn testament gewijzigd en dit legaat niet meer opgenomen. B vordert in kort geding nakoming van het echtscheidingsconvenant en B te bevelen dit legaat in zijn testament op te nemen. De voorzieningenrechter wijst het verzoek af. Deze bepaling in het echtscheidingsbeding is nietig op grond van artikel 4:4 BW, omdat A wordt belemmerd in zijn vrijheid een uiterste wil met een bepaalde inhoud op te maken. Volgens de voorzieningenrechter moet gelet op de partijbedoelingen worden aangenomen dat dit nietige beding op grond van artikel 3:42 BW van rechtswege convergeert in een overeenkomst die B een vorderingsrecht van € 100.000 op A geeft, te verminderen met de verschuldigde huur en opeisbaar bij zijn overlijden.

Beschikken over grafrecht bij testament

Hof 's-Hertogenbosch 6 december 2016, ECLI:NL:GHSHE:2016:5408

Tot de nalatenschap van A behoort een grafrecht. In het reglement van de desbetreffende begraafplaats is opgenomen dat een grafrecht binnen zes maanden na het overlijden van de rechthebbende op verzoek van de erfgenamen moet worden overgeschreven op naam van [...]. A heeft twee kinderen (X en Y). Y is benoemd tot enig erfgenaam. In geschil is onder meer of A in haar testament heeft beschikt over het grafrecht en hoe het begrip ‘erfgenamen’ in het reglement van de begraafplaats moet worden uitgelegd.

Het hof oordeelt dat een grafrecht niet een zodanig specifiek recht is dat dit recht afzonderlijk in een testament

moet worden benoemd en worden toebedeeld aan één of meer testamentaire erfgenamen. Omdat Y tot enig erfgenaam is benoemd, heeft hij door het testament van A het grafrecht gekregen. Verder oordeelt het hof dat X onvoldoende heeft aangetoond dat met ‘erfgenamen’ in het reglement de erfgenamen als bedoeld in artikel 4:10 BW worden aangeduid en niet de testamentaire erfgenamen. Bovendien kan de Parochie op grond van het reglement slechts op verzoek van de erfgenamen meewerken aan de wijziging van de tenaamstelling van het grafrecht. Daarmee wordt niet geregeld wie de recht-hebbende is.

Geen belang bij vaststellen gift voor toekomstige legitieme portie

Hof Arnhem-Leeuwarden 13 december 2016, ECLI:NL:GHARL:2016:10117

X en Y zijn de kinderen van A. X vordert (meer subsidiair) een verklaring voor recht dat, voor zover A een verplichting van Y heeft kwijtgescholden, deze bevoordeling kwalificeert als een gift (art. 7:186 lid 2 BW). X voert als belang aan dat een gift meetelt in de berekening van de legitimaire massa. Het hof wijst de vordering af. Deze vordering ziet op de berekening van de legitieme portie. Omdat A nog leeft, is een dergelijke berekening niet aan de orde. Dat in de toekomst mogelijk een discussie kan ontstaan over de legitieme, zorgt er niet voor dat X al tijdens het leven van A een rechtens te respecteren belang heeft.

**NÚ 2
MAANDEN
GRATIS!**

RECHTSPRAAK UPDATES

GESELECTEERDE EN GERUBRICEERDE JURISPRUDENTIE PER RECHTSGEBIED

Experts uit wetenschap en praktijk selecteren per rechtsgebied de meest relevante uitspraken. Deze uitspraken worden voor u samengevat, gerubriceerd, voorzien van kort commentaar en doorzoekbaar gemaakt op de Updates-portalen. Daarnaast ontvangt u (twee)wekelijks een attendering om continu bij te blijven.

Personenschade Hoofredactie Prof. mr. S.D. Lindenberg Mr. drs. I. van der Zalm € 19 p/m	Arbeidsrecht Hoofredactie Prof. mr. dr. A.R. Houweling € 24 p/m
Erfrecht Onder leiding van Prof. mr. dr. B.M.E.M. Schols Prof. mr. dr. F.W.J.M. Schols Prof. mr. dr. W. Burgerhart € 19 p/m	Gezondheidsrecht Hoofredactie Mr. dr. R.P. Wijne € 19 p/m
Insolventierecht Hoofredactie Prof. dr. R.J. de Weijis € 19 p/m	Personen- en familierecht Hoofredactie Mr. S.F.M. Wortmann € 19 p/m
Omgevingsrecht Onder redactie van Bc. M. Biermans-Zuijderduijn, Bc. P.A.H.M. Willems, ing. P. van der Hoogt, mr. G.A. Keus, mr. H.P. Nijhoff, mr. ir. O.W.J.M. Scholte en mr. R.H. van Marle € 19 p/m	Ondernemingsrecht Hoofredactie Mr. E.C.H.J. Lokin € 24 p/m
Strafrecht Hoofredactie Mr. J.H.J. Verbaan € 24 p/m	Socialezekerheidsrecht Hoofredactie Prof. mr. dr. A.R. Houweling Mr. drs. I. Lintsen Mr. C. van Puffelen € 19 p/m

➔ Ga naar www.proefabonnement.boomjuridisch.nl en meld u vandaag nog aan voor 2 maanden gratis toegang

Tijdschrift Erfrecht

